

XV. GIMNAZIJA
ZAGREB, Jordanovac 8

ETIČKI KODEKS

Zagreb, 2010.

Na temelju članka 26. i 183. Statuta XV. gimnazije i članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (N.N. 87/08), Školski odbor na sjednici održanoj dana 4. studenoga 2010. godine

ETIČKI KODEKS

Članak 1.

Svrha Etičkog kodeksa je poticanje razumijevanja i prihvaćanja temeljnih načela moralno opravdanoga ponašanja i promicanje etičkih vrijednosti svih radnika XV. gimnazije (u daljnjem tekstu: Škola), učenika i roditelja.

Etički kodeks nastoji afirmirati i promicati osjetljivost za vrijednosti koje su specifične za odgojno-obrazovnu djelatnost u srednjim školama.

Članak 2.

Etički kodeks sadržava etička načela kojih se u radu trebaju pridržavati nastavnici, učenici i ostali radnici Škole.

Članak 3.

Škola donošenjem Etičkog kodeksa osigurava svakom radniku, učeniku, roditelju i ostalim korisnicima usluga Škole ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Škole te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske.

Članak 4.

Svi radnici, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe, u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo i privatnost.

Članak 5.

Svaki radnik Škole, učenik i njegov roditelj treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, nedopustiva je svaka diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje.

Ne odobrava se bilo koja vrsta djelovanja kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca ili skupina te namjerno predstavljanje osobnih stavova kao službenog stava radi stjecanja osobne koristi ili promocije.

Članak 6.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim opojnim sredstvima smatra se težim kršenjem Etičkog kodeksa.

Članak 7.

Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički kao i stvaranje ili pridonošenja stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju ili ponižavaju.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim opojnim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja.

Članak 8.

Spolno uznemiravanje nedopustivo je ponašanje koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje:

- ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi,
- fizičko napastovanje,
- ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju,
- ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno,
- izlaganje spolno uvredljivoga i uznemiravajućeg materijala,
- zahtijevanje spolnih usluga,
- neprihvatljivim se smatra vršenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja,
- neprihvatljivim se smatra i zanemarivanje prijava spolnoga uznemiravanja u smislu odgađanja ili neistraživanja prijavljenoga spolnoga uznemiravanja.

Članak 9.

Radnici Škole trebaju odgovorno, savjesno, profesionalno ispunjavati svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima.

Trebaju biti pravedni i ne smiju dopustiti da predrasude utječu na njihovu objektivnost u radu.

Radnici Škole ne smiju zloupotrebjavati svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etičko i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Članak 10.

Podatci o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.

Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.

Članak 11.

Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno ozračje u Školi.

Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Škole treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Školi.

Poticanje drugih članova na nepoštivanje pravila Etičkog kodeksa nije prihvatljivo.

Članak 12.

Obveza radnika Škole je poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti.

Svi nastavnici trebaju se neprekidno usavršavati i ustrajati na unapređenju kakvoće i razine vlastita znanja i stručnosti unutar izabranog područja.

Svi radnici Škole trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.

Kriteriji vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Članak 13.

Radnici Škole su za vrijeme obavljanja poslova u Školi i onih u vezi s radom Škole odjeveni prema zahtjevima profesije.

Članak 14.

Nastavnici u nastavnom procesu trebaju promicati humane vrijednosti i suvremena znanstvena dostignuća, koristiti izvanškolske mogućnosti poučavanja i učenja (terenska nastava, projekti), koristiti suvremene didaktičke strategije u nastavi, koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući metodičke vrijednosti, poticati ekološku svijest kod učenika.

Članak 15.

Nastavnici trebaju promicati ljudska prava, poticati učenike na kritičku i argumentiranu komunikaciju.

Poučavanje temeljiti na istraživanjima, uvažavati i prihvaćati različite potrebe učenika, poticati odnose međusobnog poštivanja i tolerancije, voditi brigu o intelektualnom i moralnom razvoju učenika.

Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja učenika smiju biti osposobljenost i rezultati u primjeni i svladavanju nastavnih sadržaja te odnosu prema radu.

Članak 16.

Radnici koji se primaju u radni odnos moraju prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa i potpisom potvrditi da će se istoga pridržavati.

Članak 17.

Obveza je radnika Škole otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Članak 18.

Svi radnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa.

Članak 19.

Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o uskladenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od 3 godine.

Etičko povjerenstvo ima tri člana.

Ako se mišljenje traži u vezi s pitanjem koje se tiče ponašanja učenika ili je pitanje od neposredne važnosti za učenike, povjerenstvo se proširuje za dva člana koji se imenuju iz reda učenika. Imenuje ih Vijeće učenika.

Članak 20.

U postupku ispitivanja povreda Etičkog kodeksa treba osigurati jednake mogućnosti pritužbe i ravnopravan položaj za sve sudionike.

Članak 21.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti ravnatelj Škole, Nastavničko vijeće, sindikat, Školski odbor i druga tijela Škole.

Ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, inicijator se može obratiti Nastavničkom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.

Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen i mora točno i precizno opisati slijedeće:

- načelno pitanje o kojem je riječ;
- konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanja za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu podnijeti i relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 22.

Nakon primitka zahtjeva predsjednik Etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.

Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenje od zainteresiranih osoba.

Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom radniku se mora omogućiti da se izjasni o navodima i iznese svoje argumente.

Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.

Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi.

Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svom mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, Etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no povjerenstvo je ovlašteno mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 23.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od dana primitka zahtjeva.

Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati slijedeće:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo,
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir,
- stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne,
- razloge za mišljenje povjerenstva, podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

Ako je mišljenjem utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati i:

- ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem,
- stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povreda u buduću ne dolazi.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine, ovlaštani su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva je dužan o tome izvijestiti podnositelja u roku 30 dana, te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

Članak 24.

Ravnatelj Škole, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Članak 25.

Etički kodeks se ističe na vidnom mjestu u Školi.

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole.

Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

Članak 26.

Etičko povjerenstvo imenovat će se u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu Etičkog kodeksa.

Članak 27.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole.

Klasa: 012-03/10-06
Urbroj: 251-94/10-4
Zagreb, 4. studenoga 2010.

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG
ODBORA
Mirjana Zadro, profesor

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole 15. studenoga 2010. godine.

RAVNATELJICA
Veronika Javor, profesor savjetnik